

Ponuka vzdelávacích programov pre žiakov ZŠ a SŠ – pre 1. polrok školského roka 2018/19

Všetky programy je možné modifikovať podľa konkrétnych požiadaviek učiteľa a aktuálne preberaného učiva.

Objednávky ako aj návrhy iných tém adresujte Ing. Roncovej mailom alebo telefonicky. Programy uskutočníme aj vo vašej triede.

Cena vzdelávacích programov: 1 kultúrny poukaz za žiaka alebo dohodu.

Kontakt: Ing. Monika Roncová (monika.roncova@muzeumpb.sk)
tel.: +421 901 918 848, +421 042 426 0228

Tradičné remeslá:

1. **Práca s drevom:** výroba drobných dekoračných predmetov (realizuje sa v dielenských priestoroch danej školy)
2. **Práca s textilom** - vyšívanie
3. **Plstenie**
4. **Drôtovanie**
5. **Základy práce so šúpolím**

Výtvarné techniky:

- makramé
- decoupage

Zoológia – Mgr. Paulína Prengelová

1. Život v lese

- funkcie lesa
- význam mŕtveho dreva v lesných spoločenstvách
- pralesy
- živočíchy a huby našich lesov
- príčiny odumierania lesov

2. Prechádzka našou prírodou

- doplnujúca prezentácia k vystaveným zoológickým exponátom v priestoroch nášho múzea

3. Separuješ sa od separácie odpadov?

- prevencia vzniku odpadov
- minimalizuj, opäť využi, recykluj
- negatívne vplyvy čiernych skládok na ŽP
- viem správne triediť odpad?

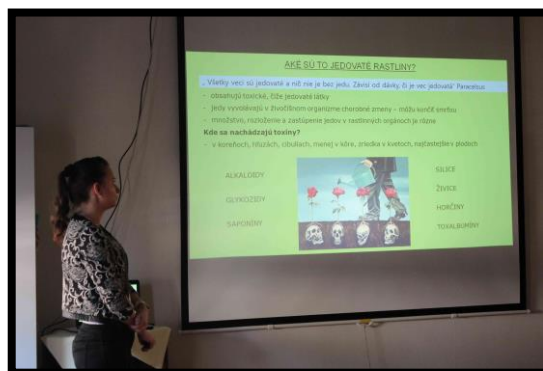
4. Živočíšni škodcovia

- škodcovia - kultúrnych plodín
 - okrasných rastlín
 - drevín
 - ovocia
- prenášači chorôb
- pozorovanie vybraných živočíchov/ pobytových znakov

Botanika – Mgr. Paulína Prengelová

1. Jedovaté rastliny

- charakteristika a poznávanie najbežnejších druhov vyskytujúcich sa na území SR
- obsahové látky jedovatých rastlín
- intoxikácia – otrava
- prvá pomoc pri otrave jedovatými rastlinami

2. Liečivé rastliny

- poznávanie bežných druhov liečivých rastlín
- zber, sušenie a uskladnenie liečivých rastlín
- spôsoby použitia

3. Vodné a vlhkomilné rastliny

- vodný režim rastliny
- význam vody pre rastlinu
- poznávanie a charakteristika bežných druhov

4. Invázne rastliny

- charakteristika a vlastnosti invázných rastlín
- história šírenia nepôvodných rastlín
- spôsoby, faktory a dôsledky šírenia invázných taxónov
- prevencia a spôsoby odstraňovania
- poznávanie a charakteristika najbežnejších invázných druhov na Slovensku

Etnológia – Mgr. Petronela Rágulová, PhD.

1. Modrotlač na Považí

- historické súvislosti modrotlačovej tradície na Slovensku
- stručná história modrotlačovej dielne rodiny Trnkovcov v Púchove
- postup práce pri farbení látok indigom
- krátke video modrotlačiaru Petra Trnku z Ivanky pri Dunaji

2. Svet detských hračiek

- prvé nálezy detských hračiek
- hračky v jednotlivých historických obdobiach (stredovek – novovek – súčasná doba)
- špecifiká ľudovej hračky
- príbehy vybraných hračiek, tzv. kultové hračky

3. Folklor – včera a dnes

- základný prehľad folklóru (slovesný, hudobný, piesňový)
- zberatelia folklóru
- folklorizmus
- ľudové tradície ako inšpirácia v obliekaní, gastronómii, aranžovaní.

4. Keď láska bola tabu

- dievotvo a mládenectvo kedysi
- prejavy lásky v minulosti
- predsvadobné zvyky a svadba (zálety, vohľady, pytačky, priebeh tradičnej svadby..)
- tradičná Rodina

5. Tradičné bývanie v marikovskej doline – NOVINKA!!!

- možnosť komentovanej prehliadky expozície tradičného bývania v Hornej Marikovej – Modlatíne (izba, pitvor, komora; ukážky autentických predmetov ľudovej kultúry regiónu; každodenný život v dedine; zvyky a povery)

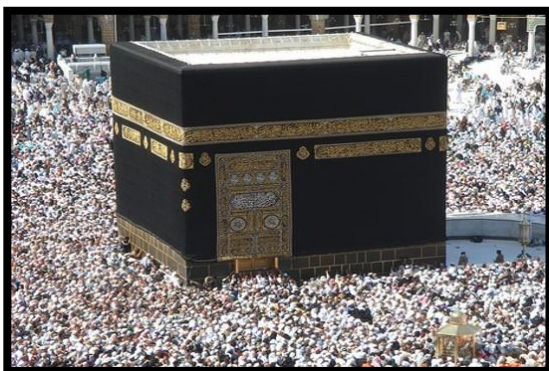
2. Religionistika– Mgr. Petronela Rágulová, PhD.

1. Prehľad svetových náboženstiev

- rozdelenie náboženských systémov
- polyteistické náboženské systémy
- monoteistické náboženstvá (judaizmus, kresťanstvo, islam)
- potreba náboženskej tolerancie

2. Islam

- osobnosť Muhammada (cca 570 – 632), zakladateľ a islamu
- prehľad základného učenia
- rozdelenie moslimov
- päť pilierov islamu

3. Slovanské predkresťanské náboženstvo

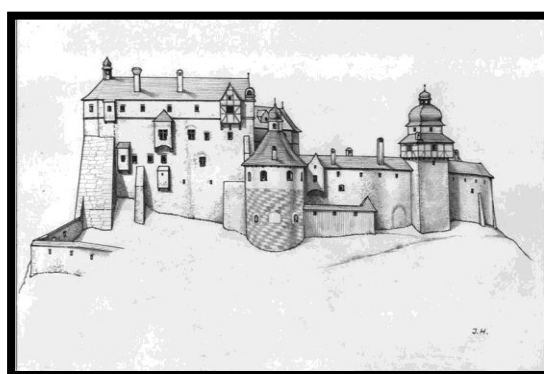
- Slovania a ich náboženské myslenie
- uctievanie prírodných živlov a vegetácie
- prehľad bohov podľa panteónov

Regionalistika – doplňujúce prednášky o regionálnej histórii a kultúre **- Mgr. Jozef Mihálik**

1. Hrady

– základný vývoj hradných objektov u nás od hradísk, cez románske, gotické, renesančné prestavby, až po ich zánik. Formou obrázkov sú odprezentované jednotlivé typy hradov, ako výšinné a nížinné. Nížinné sú bližšie delené na mestské a vodné hrady. Prednášajúci zamestnanec sa priamo zaoberá záchranou hradu Hričov a z tohto dôvodu je záver prednášky zameraný na opis hradu Hričov.

2. Život na hradoch

– prvá časť prezentácie je zameraná na vývoj hradov od románskeho obdobia, cez gotické a renesančné až po ich zánik, prípadne prestavbu na zámky. Druhá časť prezentácie je zameraná na život na hradoch, kde sa bližšie oboznámime s kaplnkami, problémami s vodou, hygienou, stravovaním, každodenným životom a trávením voľného času. Posledná časť prezentácie je zameraná na záchranu hradov Hričov a Bystrica.

Muzeológia – Mgr. Jozef Mihálik

3. Načo sú nám múzeá – interaktívnou formou a s využitím múzejných predmetov oboznamuje s problematikou zbierkových predmetov. Čo a prečo múzeá zbierajú, kam predmety putujú po prijatí do múzea, čo sa robí s predmetmi, aby vydržali veľa rokov a aké by to bolo bez múzeí.

4. Voda v ľudových zvykoch

- oboznámenie s využitím vody v živote našich predkov.
Prehľad zvykov kalendárneho cyklu a obradov životného cyklu.

História - Mgr. Anna Šujanská

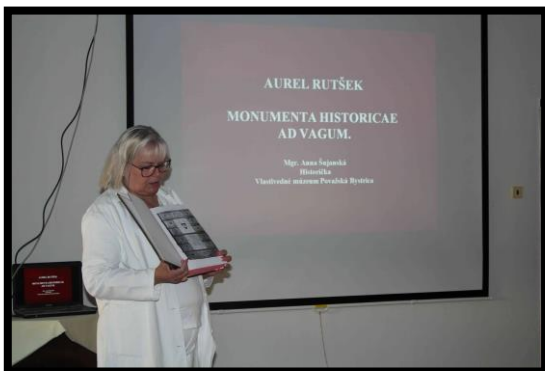
1. Rozvoj remeselnej výroby na Považí

- vývoj remesiel, vznik remeselných dielní
- sústreďovanie remesiel do cechov, cechové artikuly
- centrá remeselnej výroby na Považí (Žilina, Považská Bystrica, Púchov, Ilava)

2. Aurel Rutšek (1887-1960), regionálny polyhistor a výrazná osobnosť povážskobystrického regiónu

- životopisné údaje (študent práva a jazykov, pestrý profesionálny život)
- všestranné záujmy A. Rutška (vlastivedný pracovník, zberateľ, prekladateľ, publicista, ilustrátor, historik, dejepisec, znalec pomocných vied historických diplomatiky, genealógie, numizmatiky, sfragistiky, paleografie a ďalších)
- autor prvej kroniky Považskej Bystrice (1932)

3. Náboženské a iné pamiatky v diele Aurela Rutška (1887-1960)

- stavebné pamiatky Považskej Bystrice a okolia (sakrálne i svetské)

4. Monumenta historicae ad Vagum (1932)

- prvá kronika Považskej Bystrice – autor, rozdelenie, obsah, špecifiká...
- význam kroniky Považskej Bystrice pre poznanie dejín mesta i širšieho okolia

5. Stavba monumentálneho pomätníka Milana Rastislava Štefánika (1880-1919) v Považskej Bystrici

- faktografické údaje, predchádzajúce udalosti, rôznosť názorov na vysokú stavbu pamätníka
- ďalšie výsledky archívneho výskumu Mgr. Šujanskej

6. Postupnosti pri zostavovaní rodokmeňa

- postupy získavania podkladov na vytvorenie vlastného rodokmeňa
- metodika tvorby rodokmeňa
- príklad zostavenia vlastného rodokmeňa.

7. Postupnosti pri zostavovaní dejín mesta či obce

- na čo slúži: kronika, archív, knižnica, múzeum, súkromné archívy...
- ako sa písali a píše dejiny mesta a obce

8. Kultúrne dedičstvo a súčasnosť v kontexte s Považskou Bystricou

- čo je „kultúrne dedičstvo“
- Všeobecné záväzné nariadenie (VZN) Mesta Považská Bystrica vo vzťahu k pamätihodnostiam
- ochrana kultúrnych pamiatok v meste PB
- ochrana kultúrnych pamiatok vo Vlastivednom múzeu v Považskej Bystrici

9. Múzeum, muzeológia a múzejníctvo

- Múzeum – funkcia, rôzne odborné činnosti, príklad Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici
- muzeológia
- múzejníctvo

10. Balašovci – jeden z najvýznamnejších a najbohatších rodov v Uhorsku

- pôsobenie šľachtického rodu v kontexte Považskej Bystrice
- stručný dejinný prehľad od 13. stor. po 19. stor.

11. Stavebné a iné pamiatky, ktoré zanechali Balašovci na území Považskej Bystrice a jej blízkeho okolia

- hrad Bystrica
- okolité kaštiele v Orlovom a Považskom Podhradí